ALGEMENE BESCHOUWINGEN

- **Programmabegroting 2023-2026**

STEINS BELANG

Noud Claessens

John Cleuters

Voorzitter, College, collega's van de Raad en inwoners van Stein hier aanwezig en ook de luisteraars en kijkers thuis, welke deze raadsvergadering volgen via de Lokale Omroep.

Op de eerste plaats willen wij als Steins Belang een woord van dank uitspreken aan allen, medewerkers en bestuurders, die hebben gewerkt aan de totstandkoming van de programmabegroting 2023 met het meerjarig perspectief voor 2024, 2025 en 2026.

Voornoemde stukken zijn goed leesbaar en zien er netjes verzorgd uit. Hiervoor onze dank.

Als Fractie Steins Belang geven wij graag ook onze visie over de voorliggende meerjarige programmabegroting.

Kijkend naar de voorliggende programmabegroting wil Steins Belang stilstaan bij de volgende hoofdthema's namelijk;

- Financiën
- Stein een betaalbare woongemeente
- Wonen in Stein
- Energie in Stein
- Leven in Stein
- Leren in Stein

Dat brengt mij bij de inhoud. En we starten met financiën.

FINANCIËLE POSITIE GEMEENTE

In de kaderbrief 2023 is de fractie Steins Belang al geïnformeerd over het financiële perspectief van de gemeente Stein. De conclusie uit deze kaderbrief is positief. Er is dan ook financiële ruimte voor nieuwe wensen. Ook werden wij als raad ervan op de hoogte gesteld, dat op het moment van schrijven van deze kaderbrief, het nog niet geheel duidelijk was hoe de wensen vanuit het bestuursakkoord "Duurzaam bouwen aan vertrouwen" meerjarig financieel vertaald zouden worden.

Voor ons ligt nu de programmabegroting 2023-2026 waarin de verdere financiële vertaling van het Bestuursakkoord "Duurzaam bouwen aan vertrouwen" is opgenomen.

Voorzitter als wij kijken naar de programmabegroting 2023-2026, dan kunnen we concluderen dat alle voorgenomen wensen vanuit het bestuursakkoord in financiële zin vertaald zijn en er daarna nog altijd een positief exploitatiesaldo is namelijk:

- 2022 1.102.000 euro
- 2023 3.259.000 euro

- 2024 4.967.000 euro
- 2025 1.442.000 euro

Het positieve resultaat wordt met name veroorzaakt door de herijking van het gemeentefonds in 2022, waardoor de komende jaren positieve begrotingsresultaten zijn ontstaan.

Als we als fractie kijken naar de paragraaf Risicoprofiel. Dan vallen de risico's over de ombuigingen sociaal domein, herijking gemeentefonds en vluchtelingen uit Oekraïne vooral op.

Voorzitter, de gemeente Stein heeft haar financiële zaken uitstekend op orde en een wel gemeende compliment is dan zeker op zijn plaats.

Voorzitter, we gaan verder met STEIN EEN BETAALBARE WOONGEMEENTE

Voorzitter nogmaals, de gemeente Stein staat er op financieel gebied prima voor en dat willen wij zo houden! Wij vinden dat de inwoners van Stein hier ook van moeten meeprofiteren. Daarom streeft Steins Belang ernaar de belastingdruk in onze gemeente, in lijn met de voorafgaande jaren, zo laag mogelijk te houden.

Als we kijken naar de voorliggende begroting dan kunnen we concluderen dat de woonlasten voor de burger, bescheiden met maar 2.4% gestegen zijn.
Maar de lasten voor de inwoners van Stein liggen op het gemiddelde niveau van de provincie Limburg.

Voorzitter, het volgende thema is: WONEN IN STEIN

Voorzitter, Stein heeft door vergrijzing en vertrek van jongeren uit onze gemeente als één van de enige gemeente in Limburg op dit moment te maken met een bevolkingskrimp. Daarnaast zit de woningmarkt in Stein nog steeds muurvast en er is weinig dynamiek op deze markt. Vraag en aanbod liggen nog steeds ver uit elkaar en ook in Stein is de huizenprijs hoog.

Steins Belang wil door een gericht en divers aanbod huisvesting aan jongeren en ouderen bieden, zodat inwoners betaalbaar en kwalitatief hoogwaardig binnen onze gemeente kunnen blijven wonen.

Voorzitter, als we fractie nu kijken naar het voorliggende en specifiek voor het thema wonen, dan zien wij een aantal zaken terug die precies in onze visie passen. Namelijk;

- CPO Meerdel, Elsloo 15 woningen;
- Bramert Noord fase 1, Urmond 50 woningen.
- Voormalige schoollocatie Poolster, Elsloo 17 nultrede-woningen;
- Voormalige schoollocatie Elckerlyc, Elsloo 19 appartementen in 1 bouwblok;

- Onderzoek naar mogelijke woningbouwontwikkeling op de locatie van het voormalige schoollocatie Meers en het Havantia terrein gaat plaats vinden.
- In de wijk Nieuwdorp waar een transformatie gaat plaatsen vinden van woningen die overbodige zijn in hun soort en vervangen zullen worden naar woningen waar behoefte aan is.

Voorzitter, zijn we dan klaar voor wat betreft woningbouw in Stein ?
Het antwoord hierop is Nee.

Er moet een woonzorgvisie worden vastgesteld samen met woningcorporaties en zorgpartners. Door het opstellen van deze visie zal duidelijk worden welke behoeften er op dit gebied zijn in de komende 10 jaar. Concreet is ook de wens van Steins Belang om in de kern Stein een ontwikkeling aan te zetten om te komen tot het fasegewijs realiseren van een kleinschalig woon-zorgcentrum voor ouderen welke zorgbehoevend zijn, wij denken dan aan het gebied nabij de Dieterenstraat (waar eerst het overdekte zwembad lag.) Wij onderstrepen verder dat dit ook een uitstekend locatie is voor het realiseren van zorgappartementen, aanleunend aan het zorgcentrum, voor partners/samenwonenden.

Voorzitter als laatste kunnen we lezen, dat er verder, na het realiseren van de eerste fase Bramert Noord een tweede fase onderzoek naar mogelijk uitbreiding van Bramert Noord, met woningen waar in Stein behoefte aan is zal plaats vinden. Dit is een positieve ontwikkeling en wij zijn van mening, dat dit de plaats in de gemeente Stein is waar nog een redelijk aantal nieuwe woningen kan worden gebouwd.

Vorige week is er een uitspraak geweest door de Raad van State, dat de bouwvrijstelling van tafel is gehaald.

Graag vernemen wij van het College of en welke invloed deze uitspraak heeft op de bouwprojecten in Stein.

Voorzitter, dan zijn we al weer bij het volgende thema namelijk ENERGIE IN STEIN

Dit thema is actueler dan ooit De winter staat voor de deur, gas en elektriciteit zijn duur, onze inwoners vragen zich terecht af hoe betalen we de rekeningen en waar gaat dit naar toe, ook door de hoge inflatie staat het water menige inwoner nu al aan de lippen. Wij vinden het belangrijk dat de gemeente Stein de doelgroep die in de problemen kan komen goed in beeld heeft en ook deze doelgroep actief benadert met advies en hulp.

Het energieprobleem kan volgens ons op twee manieren worden aangepakt:

1. Verlaging van gasprijs/elektriciteitsprijs.
2. Besparingen van energie en subsidies.

Punt 1 is helaas door ons niet beïnvloedbaar en het is koffiedikkijken wanneer en/of de energieprijzen weer “normaal” zullen worden.

Punt 2 bestaat uit een tweetal zaken. Besparingen en subsidies.

Besparingen zijn alleen maar mogelijk als er ruimte voor inwoners is om te investeren in het duurzaam maken van hun woning. Steins Belang vindt dat elke inwoner van Stein op een betaalbare manier moet kunnen participeren in deze energietransitie. Wij vinden het belangrijk dat de inwoners actief betrokken en waar mogelijk ontzorgd worden in dit proces.

Als Fractie Steins Belang vinden wij dat het succesvolle zonnepanelenproject van de gemeente moet worden voortgezet. Wij gaan nog steeds voor zon op dak. Tevens vinden wij dat er een gemeentelijk isolatieproject, in dezelfde lijn als ons gemeentelijke zonnepanelenproject, moet komen. De inwoners worden ontzorgd en verleid om een win-win situatie te creëren voor zowel de gemeente Stein als de inwoners van Stein. We denken door deze lijn te volgen, dat elke inwoner zo de mogelijkheid krijgt om zijn woning duurzaam te isoleren en zijn steentje bij te dragen aan een duurzamer Stein.

Voorzitter, Stein behoort ten aanzien van de opwek van duurzame energie op daken tot een van de best presterende gemeenten in Limburg. Het is goed om te zien dat er ook veel reclame wordt gemaakt voor ons florerende zonnepanelenproject. Als fractie Steins belang kunnen wij dit alleen maar onderstrepen.

Maar is, dan alles zo zonovergoten rond, dit zonnepanelenproject.
Helaas niet voorzitter.

Wij hebben als fractie meerdere signalen ontvangen, dat na het invullen van de aanvraag voor zonnepanelen bij de leverancier en het doorgeven van de technische capaciteit van de stoppenkast geen reactie meer komt vanuit de leverancier. In sommige gevallen duurt het meerdere maanden voordat er een reactie wordt ontvangen. Als fractie vinden wij dit niet kunnen dit doet geen goed aan onze actie, fatsoenlijke communicatie van uit de leverancier is noodzakelijk. Inwoners haken af.

Zo ja, wat gaan wij hieraan doen, zodat dit goed initiatief niet een langzame dood sterft!

Voorzitter, het volgende thema is: LEVEN IN STEIN

Als fractie kijken we allereerst naar het Sociaal Domein.

Voorzitter, Corona is helaas nog niet weg uit onze samenleving. Wel zien we dat mensen die positief op corona testen niet meer zo ernstig ziek worden en de acute druk op zorg minder is. Ook zien we dat het verenigingsleven en het MKB in Stein weer aan het herstellen is van deze crisis en dit heeft mede te maken met de ruimhartige steunmaatregelen van de gemeente Stein en adequate aanpak bij crisisgevallen. Deze lijn dient te worden voortgezet, want het einde van de crisis is nog niet inzicht.

Als fractie Stein Belang hebben wij meermaals bij de begrotingsvergaderingen uitgesproken dat wij willen dat de data van het sociaal domein in kaart wordt gebracht

en dat via een real life dashboard deze data gecontroleerd en bijgestuurd worden, om zodoende de resultaten en de verantwoording van de uitgaven direct in te kunnen zien. Dit besturingsmechanisme, het dashboard, moet ervoor zorgen dat er direct en structureel kan worden bijgestuurd. De raad benadrukt het hebben van goede sturende informatie.

Helaas is het dashboard nog steeds niet operationeel, wat wel een grote wens van ons is. We roepen dan ook het college op om nu toch eens echt over te gaan tot het creëren en implementeren van dit dashboard en te zorgen dat dit zeker in 2023 gebruikt kan worden.

Parkeerplaats brasserie Steinerbos.

Voorzitter, nu ga ik verder met de volgende onderwerp van het thema leven in Stein en dit is de gebiedsontwikkeling rond het openbare gedeelte van het Steinerbos aan de kant van de (Mauritsweg zijde). In de afgelopen jaren hebben er op verschillende momenten investeringen plaats gevonden in het openbaar gedeelte van het Steinerbos.

De vijver is opgeknapt, de wandelpaden zijn ontwikkeld en er zijn invalide parkeerplaatsen aangelegd. Ook staat er nog de upgrade van het Steinerbos aan de ingang zijde Mauritsweg, in het kader van toerisme in 2023, gepland.

In dit project gaat om het verbeteren van de verouderde, nu deels overwoekerde parkeerplaatsen, en het aanbrengen van verlichting en zitelementen met informatieborden, vanaf de ingang van het Steinerbos (zijde Mauritsweg) tot aan de parkeerplaats van de Brasserie Steinerbos. Helaas valt de parkeerplaats van de brasserie buiten de scope van dit project.

Wij zijn als fractie van mening dat om de volledige potentie van dit gebied te benutten en de ontwikkeling van deze kant van het Steinerbos af te ronden, onderzocht moet worden of ook de parkeerplaats van de brasserie van een structurele en toekomstbestendige verharding voorzien kan worden.

Wij zullen als fractie Steins Belang, dan ook een motie indienen om het College op te roepen om de mogelijkheden hiervoor te onderzoeken en in een voorstel uit te werken en de bevindingen uiterlijk in het 1e kwartaal van 2023 ter beoordeling aan deze raad voor te leggen.

Voorzitter, nu ga ik verder met het laatste onderwerp LEREN IN STEIN

Voorzitter, Onderwijs is de sleutel tot het openen van de wereld, een paspoort naar vrijheid.

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) doet dienst als leidraad voor de ontwikkelingen op onderwijsgebied in de gemeente Stein in de komende jaren. Onderdeel van dit IHP is onderwijshuisvesting, waar voor de gemeente verantwoordelijk is.

Voorzitter, als we kijken naar onderwijshuisvesting in de gemeente Stein kunnen we concluderen, dat er een duidelijk plan is voor de toekomst en we zitten op dit gebied niet op onze handen

Wat dat betreft zit er schot in de zaak omtrent de business case Groenewald
Daar zullen tijdelijke lokale vervangen worden door permanente lokalen.

In de Raadsinformatiebrief van 5 oktober over de verbouwing van de Avonturijn kunnen we lezen dat de asbestsanering van de kruipruimte voorspoedig is verlopen en de werkzaamheden binnen de geplande termijn en het budget zijn uitgevoerd en dat zo snel als mogelijk gestart zal worden met de totale verbouwing van de Avonturijn. Dit is een goede zaak.

Voorzitter, wel zijn we als fractie Steins Belang geschrokken naar aanleiding van de antwoorden op de gestelde schriftelijke vragen en de verduidelijking hiervan in de beeldvormende vergadering betreffende de geplande datum in 2026 van de business case Maaskei in Urmond. Wij vinden deze datum 2026 als fractie niet wenselijk, omdat op deze locatie, waar een urgent probleem is pas in 2026 een businesscase zal worden voorgelegd aan deze raad. Met een beetje geluk zou dan pas in 2028/2029 gestart kunnen worden met een eventuele renovatie of verbouwing.

Voorzitter graag willen wij van het College weten of er niet eerder gestart kan gaan worden met de businesscase Maaskei Urmond.

Voorzitter, ik ga afronden. Zoals we al eerder hebben gerefereerd is Corona nog altijd niet verdwenen. Het verenigingsleven is ook door de steun van de gemeente er doorheen gekomen.

Als fractie Steins Belang vinden wij het prachtig om te zien dat er morgen een groot evenement op het Wilhelminaplein georganiseerd wordt, namelijk het **PleinfeStein.**

Voorzitter, ik kan alvast een tip van de sluier oplichten, **Ik** zal in ieder geval niet de nieuwe aankomende prins worden.

Voorzitter, ik sluit af met een

salut alaaf